

Боровик В.Д., Рябчун Д.В., студенти,
Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Миронець О. М., старший викладач

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У наші дні економічне зростання України тісно пов'язане з зовнішньоекономічною діяльністю нашої держави. Актуальність дослідження її поняття, видів, суб'єктів зумовлена необхідністю їх розуміння, зважаючи на потребу удосконалення правового регулювання зовнішньої торгівлі, економічного, науково-технічного співробітництва, спеціалізації та кооперації в галузі виробництва, науки і техніки, економічних зв'язків у галузі будівництва, транспорту, експедиторських, страхових, розрахункових, кредитних та інших банківських операцій, надання різноманітних послуг.

Відповідно до ч. 1 ст. 377 Господарського кодексу України, зовнішньоекономічною діяльністю суб'єктів господарювання є господарська діяльність, яка в процесі її здійснення потребує перетинання митного кордону України майном, та/або робочою силою. Здійснюється вона на принципах: свободи її суб'єктів добровільно вступати у зовнішньоекономічні відносини, здійснювати їх у будь-яких формах, не заборонених законом, та рівності перед законом усіх суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності [1].

Згідно зі ст. 1 розділу I Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» (далі – Закон), останньою є діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами [2].

Відповідно до ч. 1 ст. 308 Господарського кодексу України, державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності спрямовується на захист економічних інтересів України, прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, створення рівних умов для розвитку усіх видів підприємництва у сфері зовнішньоекономічних відносин та використання суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності доходів та інвестицій, заохочення конкуренції і обмеження монополізму суб'єктів господарювання у сфері зовнішньоекономічної діяльності [1].

Відповідно до ст. 3 Закону, її суб'єктами є: фізичні особи як резиденти, так і нерезиденти, юридичні особи, об'єднання фізичних, юридичних осіб, структурні одиниці іноземних суб'єктів господарської діяльності, спільні підприємства за участю суб'єктів господарської

діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності [2]. Законодавець пов'язує можливість здійснення ними своєї діяльності за умови їх реєстрації та місцезнаходження в Україні.

Зовнішньоекономічна діяльність вітчизняних та іноземних суб'єктів господарювання не обмежується їхніми економічними (господарськими) взаємовідносинами. Для реалізації останніх вони зобов'язані отримати ліцензії, виконувати валютні операції, проходити митні процедури, сплачувати податки тощо, тобто вступати у відносини з державними органами управління та контролю за її здійсненням [3].

Згідно зі ст. 4 Закону, до видів зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюються в Україні суб'єкти цієї діяльності, зокрема, належать:

- експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили;
- надання виробничих, транспортно-експедиційних, страхових, консультаційних, маркетингових, експортних, посередницьких, брокерських, агентських, консигнаційних, управлінських, облікових, аудиторських, юридичних, туристських та інших послуг, що прямо і виключно не заборонені законами України;
- наукова, науково-технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна;
- міжнародні фінансові, операції з цінними паперами, кредитні та розрахункові операції, створення банківських, кредитних та страхових установ, а також спільна підприємницька діяльність;
- підприємницька діяльність на та поза територією України, пов'язана з наданням ліцензій, патентів, ноу-хау, торговельних марок та інших нематеріальних об'єктів власності з боку іноземних суб'єктів господарської діяльності;
- організація та здійснення діяльності в галузі проведення виставок, аукціонів, торгів, конференцій, симпозіумів, семінарів та інших подібних заходів, що здійснюються на комерційній основі;
- організація та здійснення оптової, консигнаційної та роздрібною торгівлі, а також товарообмінні (бартерні) операції;
- орендні, у тому числі лізингові, операції;
- операції по придбанню, продажу та обміну валюти на валютних аукціонах, валютних біржах та на міжбанківському валютному ринку;
- роботи на контрактній основі фізичних осіб України з іноземними суб'єктами господарської діяльності як на території України, так і за її межами; а також роботи іноземних фізичних осіб на контрактній оплатній основі з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності як на території України, так і за її межами;
- інші види зовнішньоекономічної діяльності, не заборонені прямо і у виключній формі законами України [2].

Отже, зовнішньоекономічна діяльність в Україні досить детально врегульована на нормативно-правовому рівні. Здійснення широкого кола

її видів суб'єктами вказаної діяльності можливе за умови їх реєстрації та місцезнаходження в Україні.

Література

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2001 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.

3. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Зовнішньоекономічна_діяльність#cite_note-3.

УДК 656.7.08+614.8

Волкова Н.П., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зуєва В.О., к.п.н., доцент

РОЛЬ КУЛЬТУРНОЇ ФУНКЦІЇ У ЗАГАЛЬНІЙ СИСТЕМІ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ

Характер державного ладу відображається у функціях держави, які опосередковують собою суть, тип, природу та її призначення. Тому Конституція, визначаючи державний лад, закріплює поряд з механізмом держави також її основні функції.

Система цих функцій значною мірою відрізняється від відповідної системи функцій колишнього Союзу РСР і Української РСР як у зв'язку зі зміною природи, характеру нашої держави, нашого державного ладу, так і у зв'язку із певними зрушеннями у теорії функцій держави, зокрема у національній науковій правовій думці.

Культурна (духовна) функція називалась культурно-виховною, чим спрощувався зміст відповідного напрямку діяльності держави, принижувалась роль держави в духовній, ідеологічній сфері.

За Конституцією, Україна здійснює цілісну, повноцінну систему об'єктних (внутрішніх і зовнішніх) функцій. Це такі функції, як політична, економічна, соціальна, культурна, екологічна і т.п. Всебічно закріплена й культурна (духовна) функція держави (ст. 10, 11, 12, 53, 54, 85, 116 тощо). Зокрема, держава сприяє консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, а також розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і